

Az ellenforradalmi események Csehszlovákiába rendez utakat

az IBUSZ és a TTIT

VII.

November 4-től a törvénytelenség leszükkített, úgynevezett rektori tanács tovább folytatta vég nélküli megbeszéléseit. Most már ugyan az orvosegyetemi tanács ismét önállóította magát, ezzel az ellenforradalom alatt ugyan csak törvénytelenség végrehajtott egyetemösszevonást megszüntették, de nem száműzték az ellenforradalom szellemét. Mint említettük, az egyik nagy ábránd, amely ennek a gyűlekezethez tagjait összefogta, az egyetemi „önállóság” kitervelése és megteremtése volt. Más egyetemek reakciós elemeivel összefogva, a szocialista államtól és a párttól teljesen független egyetem képe lebegett Barótiék szeme előtt. A tudományegyetem saját úgynevezett „autonómia-tervezetéről” számos pártönkívüli docensnek, adjunktusnak is az volt a véleménye, hogy az egyetemen feudális viszonyokat teremtene az, ha ezt a tervezetet gyakorlatba átültetnék. Az egyik tervezet például háromévi börtönt helyezett kilátásba annak a hatósági személynek, aki rektori hozzájárulás nélkül belép az egyetem területére. Az ilyen — tisztesség ne esék szólnán — „egyetemi autonómia” hívei lényegében maguk kívánták dönteni tanári katedrák betöltéséről, tanársegédek, adjunktusok, docensek kinevezéséről, hallgatók felvételéről, ösztöndíjak odaítéléséről. A pártot teljesen figyelmen kívül chajtották hagyni, a népi demokrátiák államnak csupán azt a „feladatot” kívánták meghagyni, hogy súlyos milliárdok fordítson alapszabványrendszerrel tevékenységük anyagi támogatására.

Csak mellékesen

jegyeztük meg, hogy e nagy horderejű tervezeteket heiteiben a rektor reprezentatív alapjából sok száz forintot költött jómódszerű italokra, bizonyára azért, hogy a hangulat megfelelő hőfokra emelkedjék. Mondanunk sem kell, hogy sem a külföldi táviratoknak éppenséggel nem csekély ára, sem a különböző likőrneműk vásárlására fordított pénz, de még a rektor kiterjedt fővárosi mahinációjának tetemes autóköltsége sem „hazafias adakozásból” került ki, hanem a dolgozók munkájából származó állami költségvetésből. A szűkebb rektori tanács november húsz körül — bizonyára felférve az akkori „szituációt” — megújította a jogi karról és Történeti Intézetből eltávolított kommuniszták ellen a támadást. Most már nem a „nemzeti forradalom előrehaladottságára, szellemére” stb.-re hivatkoztak, hanem a szocialista Munka Törvénykönyvére. Semiben sem tértek el az országos recepttől. Perfid módon különböző rágalmakkal, az ellenforradalmárokat, a Munka Törvénykönyvét, — jelentős szocialista vívmányunkat — próbálták felhasználni a kommuniszták ellen.

Ezt az akciót Székelyfalvi Nagy Béla, Fodor Gábor és Bónis György által a rektori tanácshoz küldött beadványban támasztották alá, melyben megállapították, hogy a jogtudományi karon és a Történeti Intézetben az utóbbi évek folyamán túlhajtott politikai szempontok érvényesültek a káderek kiválasztásában. A vegyész Fodor, a matematikus Székelyfalvi-Nagy professzorok egyszerű illetékesnek vélték magukat arra, hogy „szakmai bírálatot” adjanak jogászok és történetészek munkájáról. Bónis professzor pedig néhány héttel később igen áldozatkésznek mutatkozott a még mindig távolított történetész elvtársak helyettesítésére. Ugyanakkor fenntartották a Marxizmus—Leninizmus Tanszéknek az oktató munkán kívül való helyezését. Kalocsai elvtársnak, a tanszék vezetőjének, nem csekély harcába került, hogy a később megalkult párt-intézőbizottsággal együttműködve a tanszék személyi állományának legértékesebb részét átmentse a jövő feladatainak megoldására.

A béke és a népek együttélésének gondolata jegyében zajlott le a VI. Délmagyarországi Eszperantó Találkozó

Számos üdvözlés érkezett a Szovjetunióból és a baráti országokból

A szombaton megkezdődött VI. Délmagyarországi Eszperantó Találkozó vasárnap reggel fél hétkor a nyelv- és irodalomtudományi tanszékben. Tízennégy évestől 70 évesig vettek részt az eszperantó nyelv tanulói a vizsgákon. Kilenc óra a Szabadság Filmszínházban a koppenhágai világkongresszuson nagy sikert aratott „Képek orvosai” és a „Nekik béke kell” című eszperantó szinkronizált magyar filmeket mutatták be. Az ünnepi ülés 10 óra

kezdődték az Építők Művelődési Otthonában. Tombác Imre elvtárs, a Városi Tanács V. B. elnöke nyitotta meg az ülést. Bálint Ipolya gimnáziumi tanuló eszperantó nyelven békeverset szavalt, majd Baghy Gyula, az Országos Eszperantó Tanács elnöke átnyújtotta Váradai Pálnak, (aki 1917-ben lett eszperantista), a Nemzetközi Veterán Eszperantista Klub jelvényét.

A gyűlés ünnepi beszédét is Baghy Gyula mondta, s — Amerika nem léphet be a háborúba. Az amerikaiak és az angolok esküdtek ellenségek. Amerika nincs felkészülve a háborúra.

Schröder ezredes felsóhajtott:

— Így fecsegnek a tartalékos tiszték. Ezeket is az ördög ültette a nyakunkra. Egy ilyen ember tegnap még körmölt valami bankban, vagy stancolikat csavart és fűszert, fahéjat, cipőpasztát árult, vagy azt mesélte a gyerekeknek az iskolában, hogy az éhség kiűzi a farkast az erdőből, és ma már szeretné felvenni a versenyt az aktív tisztékkel, mindenhez érteni akar és mindenbe beleüti az orrát. És amikor vannak aktív tisztjeink, mint például Lukás főhadnagy, akkor a főhadnagy úr nem hajlandó közénk járadni.

Schröder ezredes igen rossz hangulatban ment haza, s amikor reggel felébredt, még rosszabb lett a hangulata, mert az újságban, amit még ágyban fekvé olvasott el, a harctéri jelentések között többször is rábukkant arra a mondatra, hogy csapataink előre elkészített állásokba vonultak vissza. Az osztrák hadsereg dicső napjai voltak ezek, s úgy hasonlítottak a sábcái napokra, mint egyik tojás a másikhoz.

S a fenti hírek hatása még nem múlt el, amikor Schröder ezredes délelőtt tíz óra körül hozzállott ama feladatának teljesítéséhez, amelyet az egyéves önkéntes talán helyesen nevezett utolsó üléstelennek.

Svejk az udvaron állt az egyéves önkéntessel, s várta az ezredet. Ott voltak már a sarzsik is, az ügyeletes tiszt, az ezredadjutás, valamint az ezrediroda őrmestere, kezében az iratok a véltésekről, akik fölött az igazságszolgáltatás pallosa — a regimentsraport függ.

Végül megjelent a borús külsejű ezredes, mögötte Sagner kapitány az egyéves önkéntes iskolájáról, s idegesen csapkodta csizmaszárát a lovaglókorbaicsával.

Fogadta a jelentést, siri csendben körüljárta Svejket és az egyéves önkéntest, akik »reksza-utot« illetve »linksz-sautot« csináltak, aszerint, hogy az ezredes melyik oldalán bukkant fel. Ezt a műveletet oly alaposan végezték, hogy csaknem kifinomodott a nyakuk, mint-hogy az ezredes sétája elég sokáig tartott.

Végül az ezredes megállt az egyéves önkéntes előtt, s ez jelentkező próbált:

— Marek, egyéves önkéntes... (Folytatjuk)

A közelmúlt hónapokban nagy népszerűsége tettek szert az ország különböző részeibe indított országjárások. Ezek az országjáró utak sok-sok száz szegedi dolgozóval ismertették meg hazánk legszébb részeit és városait. Ahogy népszerűsödtek ezek az utak, úgy kezdtek egyre többen igényelni azt is, hogy ne csak hazánkat, hanem szomszédainkat, a szocialista tábor más országait is megismerhessék. Ebből az igényből kiindulva rendezi meg az IBUSZ és a TTIT legközelebbi útjait Csehszlovákiába július végén, illetve augusztus elején.

AZ ELSŐ ÚT PRÁGÁBA

vezet július 26-tól augusztus 1-ig. Rövid programja a következő: Indulás Szegedről július 26-án reggel az ismert ország- (s most már) világjáró Ikarusszal. Komáromnál lépünk Csehszlovákia földjére, innen Pozsonyba megyünk, ahol vacsorával, szállással várják az utasokat. Másnap rövid városnézés után a Kis-Kárpátokon keresztül Szeged testvérvárosába, Brnoba, majd a történelemből jól ismert Tábor

kiemelte, hogy a jelenlegi találkozó az eszperantó nyelv megszületésének 70., a nyelv alkotója, Zamenhof halálának 40. évfordulójára esik. A mozgalom múltját és távlatait taglalva kifejtette, hogy az eszperantista világmozgalom a népek együttélésének gondolatát ápolja és valósítja meg.

Az ünnepi beszéd után Tombác elvtárs felolvasta a több, mint negyven dísz-táviratot, illetve levélüdvözlést. A Szovjetunió akadémikusai és egyetemi tanárai dísz-táviratban köszöntötték a találkozózt, ezenkívül lengyel, román, jugoszláv, csehszlovák, bolgár és más országbeli eszperantista körök táviratai érkeztek.

Márton Lajos országos főtitkár az elmúlt év eredményeiről számolt be. Az eszperantista szakkörök száma ez idő alatt 28-ról 59-re emelkedett, s 17 gimnáziumban is tanítják ezt a nyelvet. Bejelentette, hogy megalakultak az Országos Tanács és a vidéki szervezetek közötti kapcsolatok szervezett fenntartására a megyei eszperantó tanácsok is. A mozgalom további feladatairól szólva megemlítette, hogy a szegedi konferenciának egyik legnagyobb eredménye a régi munkás-eszperantisták bevonása. Bejelentette, hogy a VIT-re eszperantista küldöttség is utazik, valamint a csehszlovákiai nyári táborozásokra is utaznak magyar eszperantista fiatalok. Tájékoztatta az érkekeztet résztvevőit a Marseillen rendezendő 42. eszperantista világgkongresszus előkészületeiről, amelynek során a Mivelődésiügyi Minisztérium támogatásával a „Budapesti tábor”, a „Kállay kettős” és a „Négy bors ökröcske” című filmeket szinkronizálják eszperantóra, hogy a világkongresszuson bemutatásuk lehessen.

A közös ebéd után szakulésekre került sor, majd 5 óra körül zajlott le a találkozó záróülése. Itt javaslatot fogadtak el, amelyben kéri, hogy az iskolákban az eszperantó nyelvnek rendkívüli tantárgyként való tanítását tegyék lehetővé.

(Folytatjuk)

érintésével a közép-csehszlovák hegyvidék gyönyörű hegyi útjain, lágy lankás vidékein végigrobogva, a kora délutáni órákban Csehszlovákia fővárosába, az »arany Prágába« érkezik a 45. országvilágot látni akaró szegedi. Másnap, 28-án a CSEDOK idegenvezetőjével körsetát teszünk a városban gyalog és autóbusszal, de aki maga akar ismerkedni a várossal, az eligazodhat kalauz nélkül is. Július 29-én szabad program van, mindenki maga »kénytelen« ismerkedni tovább a várossal és lakóival. Július 30-án a további útirány Pardubice—Olomouc—Ostrava a lengyel határ mentén, majd a Nyugati Beszki-dek megmászása után átgördül a kocsai a Jablunkai hegység. Innen Zsolnán át már csak mindig magasabba haladva, gyönyörű szerpentineken a Vág völgyében Rózsahegyre és a Csorba-tóhoz érkezünk. Az éjszakát alpesi környezetben Poprádon az Európa-szállóban töltjük. Poprád felett emelkedik a 2663 m magas Sztálin-csúcs, ahová drótkötélpályán mehetnek fel az erős idegzetű utasok. Dobsina, Rozsnyó, Krasznahorka, Losonc érintésével Balassagyarmaton és Budapesten át, sok-sok élménnyel, kedves emlékekkel gazdagodva térnek vissza egy hegyes út után a szegedi világgjárók.

Az út részvételi díja 1462 forint, ebben a szállodai szállásokon kívül a teljes el látás — napi háromszori bőséges étkezés is benne van.

A MÁSÍK ÚT A FELVIDÉKRE

vezet, s augusztus 9-én indul. Szintén Komárom és Pozsony az első nap állomásai.

Nagy sikerrel vizsgáztak a Városi Balettiskola növendékei

Vasárnap délelőtt a Nemzeti Színház zsüfólásig meglelt nézőtöre csak úgy zsongott a forró sikertől. A megérdemelt munka jutalma volt ez. Az iskola vezetőjének, Till Elzának és munkatársainak munkájában a legnagyobb erény a bátor kezdeményezés és az öleles koreográfiák tiszta közérthetősége.

A vizsgálódás két részre tagolódt.

Először a mesejátékok, másodikban az önálló táncok kerültek bemutatásra. Először a „Piroska és a farkas” című mesejátékot láttuk. Itt ki kell emelni az első évfolyam tanulót, a káposzta alakítóját, Lévai Zsuzsa és Serlei Iván öszinte játékosságát. Jancsi és Juliska meséjét láttuk ezután meglepően, kedves volt az első évfolyam virág-tánc. Dicséret illeti Szabó Kati. A három főszereplő — Jancsi: Révész György, Juliska: Solyósi Mari és a Boszorkány: Tóth Bea —, felszabadult játékukkal öszintén tolmácsolták szerepeiket. „Hófehérke és a hét törpe” című műben a törpéket az előkészítő növendékek alakították. Az aranyos csöppsegek bájos és fegyelmezett játékkal méltán ragadtatták tapsra a nézőket. A címszerepekben Elemer Sárika szép, tiszta munkájáért, valamint a gonosz királynő szerepének alakítója érdemel dicséretet. A Hófehérkét Pataki Erzsé, a herceget Battyai Katalin alakította jól. A kukta, szakácsnő és az udvari bolond száma volt még elragadó.

Ki kell emelni a szólószámok közül Szabó Éva akrobatikus táncát, valamint a kínai táncot bemutató Solymosi Marit és Szabó Kati. A címszereplő Halász Eszter igen tehetséges, tempó és ritmus érkeke kiváló. A rab-szolgatancot Erdi Ildikó és Lakatos Károly táncolták, előadókészségük a szám keretén belül hivatásos fokon áll. Gulliver a törpék országában egyszerű kompozíció, az előkészítő növendékek számára készült kis remekmű, mely tele van ötlettel és

Innen másnap a Kis-Kárpátok mellett haladva, a Vág völgyében Trencsén sziklán ülő vára alatt vezet az út Zsolna felé. Rózsahegy és a Csorba-tó érintésével Otátrafüredre, a világhírű fürdőhelyre érkezünk. Ezután egy Parádón töltött éjszaka után Tátralomnic következik, ahonnan 700 méteres drótkötélpályára visz a 2634 méter magas Lomnici csúcsra. Fenséges kilátás nyílik innen az egész Tátrára, amely szépségével, hatalmas csúcsaival semmivel sem marad el az Alpok mögött. Ezután a Felvidék gyönyörű kis városai következnek: Lőcse, Eperjes, majd Kassa, amely Kelet-Szlovákia legnagyobb és legszebb városa. A rendelkezésre álló két éjszaka egy nap bőséges látni- és tapasztalnivalókat nyújt majd. Innen a Hernád völgyében dél felé haladva Hidasnémetinél ismét Magyarországra érkezünk az ötnapos csehszlovákiai út után. Ez az út főként azokat fogja kielégíteni, akik a hegyvidékek szépségét, Szlovákia legszebb tájait és városait akarják megismerni.

Részvételi díja 1082 forint, szállodai szállással és az előbbihez hasonló teljes el látással. Az előbbi úton 180, az utóbbira pedig 120 cseh koronát lehet beváltani az IBUSZ-nál.

Jelentkezni mindkét útra az IBUSZ-nál már lehet, a részvételi díjban az utlevél- és vízumköltségek is benne vannak.

játékos bájjal, Szalma Ferenc vállalta a címszerepet és sok szeretettel tolmácsolta. Nagy sikerű volt a gúla-, valamint az ugrászmóknak is. A János vitéz „Kék tó” jelenete új kísérlet a népi klasszikus balett megteremtésére. Iluska: Török Kati, Jancsi: Lakatos Károly. Dicséretes az a törekvés, hogy a koreográfus az egyes népi elemek klasszikusokra való emelését tűzte ki célul. A műsor második részében a tűztáncot Csongor Katalin, a labdatáncot a harmadik és negyedik évfolyam növendékei táncolták. A steptáncban Halász Eszter kimagasló produkált. Tánc a könnyed, felszabadult, Triolai tiszták, zárásai pontosak. A négy kis hatvány varriációt Arkos Judit tanította be, még friss a szám, de a gyerekek nagyon szépen oldották meg a számukra igényes, szép feladatot. A legmagasabb művészi fokot az Arkos Judit által betanított Romeo és Julia szerelmi pas des deux-je érte el. Erdy Ildikó Julia alakításában a lány líraiság nagyszerű mimi-kája és öszinte átélése párosult a szép technikai kivitelezéssel. Lakatos Károly komoly ígéret, mozdulatai kifejezőek, klasszikusak. Táncuk kidolgozott, élményszerű. Átütő sikert arattak. A zárószám „Hófehérke tánc” volt. Szép koreográfia, szép térforrás, a váltások és átmenetek nem erőszakoltak. Igazi klasszikus finálé volt.

A jelmezek is szépek és stílusosak voltak. Külön dicséret illeti a zenei kíséretet, valamint a színház műszaki dolgozóit, akik feladatukat igen jól oldották meg.

MEZEI KÁROLY, koreográfus, a Szegedi Nemzeti Színház tagja